

Ходорковська Олександра Андріївна

студентка 1-го курсу факультету міжнародно-правових відносин
Національного університету «Одеська юридична академія»

ЯКОЮ ПОВИННА БУТИ СУЧАСНА ДЕРЖАВА?

Відповісти на це питання не можливо без усвідомлення поняття держава. Що таке держава? Держава як політична організація – це такий суспільний механізм, який покликаний захищати інтереси людей певної території і регулювати за допомогою правових норм взаємовідносини між ними, використовуючи при необхідності спеціальні органи примусу. Актуальність теми полягає в тому, що сучасна держава інтенсивно розвивається, при цьому не суперечить традиціям, нагромаджуючи значний обсяг інформації і досвіду для успішного вирішення завдань, які стоять перед нею.

Сучасна держава визначається, як обумовлена соціальної асиметрії єю суспільства і необхідністю вирішення спільних справ універсальна політична організація, що діє на основі адміністративно-територіального поділу та громадянства, що здійснює за допомогою спеціалізованого апарату управління, арбітрування і легалізування примусу. Сучасна держава несе на собі відбитки властивостей сучасної людини, серед яких присутні активність, раціональність, автономність, відкритість у відношенні зміни історичних можливостей і домагань.

У державознавстві сучасну державу доцільно розглядати комплексно як предмет і зміст діяльності держави через засоби та способи, що її забезпечують. Такий функційний підхід до діяльної держави має одне істотне уточнення: розширюється і поглиблюється розуміння соціального призначення держави та переосмислюється сутність проголошеного зв'язку між змінами характеристик держави. Деякі з них:

«Держава як інвестиційний менеджер. Механізми публічно-приватного партнерства (ППП) та державні інвестиції як індикатор важливості проектів можуть бути важелями для розвитку інфраструктури, що сприяє економічному зростанню. Держава за наявності довіри до неї може залучити в якості інвестиційного ресурсу готівкові заощадження громадян, які в Україні, за консервативною оцінкою, становлять понад \$50 млрд.

Держава як творець правил. Саме вона має ресурси для вивчення світу (технологій, суспільства тощо) і може формувати лінії поведінки та політики, адекватні викликам сучасності. Держава може і повинна організовувати для громадянського суспільства. А суспільство розуміє їх необхідність, корисність і раціональність, найімовірніше, житиме згідно з ними. В більшості західних держав важливі рішення є результатами широкої суспільної дискусії.

Держава як архітектор інститутів. Відсутність довіри в українському суспільстві великою мірою зумовлена недовірою до держави — і радянської, і незалежної української. Формальні інститути державного врядування мають ґрунтуватись на сучасній управлінській логіці створення цінності для громадян і втілюватись в ефективних процедурах.

Держава як менеджер соціального капіталу. Якщо «креативний освічений українець» стає мірилом ефективності держави, то цілком можливо, що сама вона стає фаховим менеджером соціального капіталу. Тобто може будувати системи освіти, охорони здоров'я, створювати умови для підприємництва, банківську та пенсійну системи тощо» [1].

Ю.М. Оборотов у своїй праці зазначає, що сучасна держава характеризується специфікою суб'єктного наповнення свого механізму: «Народні депутати, державні службовці, судді, повинні мати певну освітньої, культурної та професійної підготовки, необхідної для заняття ними свого місця в системі інститутів державної влади.

Серед ознак сучасної держави поряд з такими атрибутивними підставами його існування, як державний народ, державна територія і державна влада, виділяється така ознака, як визнання іншими державами, міжнародним співтовариством. Момент визнання міжнародною спільнотою має нормативно-правове значення і визначає перетворення сформованої державності в сучасну державу» [2, с. 7].

М. В. Дзевелюк вважає, що «Особливістю сучасної держави є те, що вона зберігає традиційні ознаки, які змінюються і набувають нових характеристик, а також наявність нетрадиційних, новітніх ознак, які характерні виключно для сучасної держави — держави, яка існує у сучасному світі, відповідає вимогам світового співтовариства та являється правовою, сильною системою організації влади у суспільстві» [3, с. 107-108].

Процес становлення і розвитку держави це доволі складний процес для виникнення якого необхідно багато передумов. Причому їх роль неоднакова у різних народів. В крайньому разі з упевненістю слід констатувати, що їх перелік не вичерпується виключно економічними передумовами.

На мою думку, сучасна держава не можлива без громадян, та жителів країни. Вони мають свої права та свободи, а також несуть відповідальність за свої вчинки (обов'язки). Громадяни утворюють суспільство, яке є суспільством з розвиненими правовими і соціальними відносинами, яке є незалежним від держави, але постійно взаємодіє з нею.

Отже, виходячи з усього вище сказаного можна зробити висновок, що ідеальна модель сучасної держави менше займається управлінням, але вона гарантує соціальні права. Та розвиток суспільства — дуже

складний і трудомісткий процес, що вимагає уваги та часу як політичних діячів, так і простих жителів.

Список використаних джерел

1. Е. Мальцев «Держава: від Левіафана до «невидимки» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://open.kmbs.ua/ua/articles/op-manage/20009/derzhava-vid-leviafana-do-nevidimki>
2. Оборотов Ю. Современное государство: от образа к реалиям / Ю. Оборотов // Юридичний вісник. — 2014. — № 6. — С. 6-13.
3. Дзевелюк М. В. Еволюція функцій сучасної держави / М. В. Дзевелюк // Правові та інституційні механізми забезпечення розвитку держави та права в умовах євроінтеграції : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (20 травня 2016 р., м. Одеса) : у 2 т. Т. 1 / відп. ред. М. В. Афанасьєва. — Одеса : Юридична література, 2016. — С. 107-109.

Ключові слова: сучасна держава, суспільство, міжнародне співтовариство, традиційні ознаки, громадяни.

Науковий керівник: к.ю.н., асистент Дзевелюк М.В.

Чернохатній Дмитро Анатолійович

аспірант третього року навчання економіко-правового факультету
Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова

ФУНКЦІЇ ЛОБІЮВАННЯ У ДЕМОКРАТИЧНІЙ ДЕРЖАВІ

У теорії держави та права до демократичних держав відносять такі форми держав, в основі яких лежить визнання народу як джерела влади та втіленні народної влади шляхом рівноправної участі громадян в управлінні державою на всіх рівнях, здійсненні громадянським суспільством контролю за діяльністю держави та її органі [1, с. 273].

На жаль, здебільшого участь громадян в управлінні державними справами зводиться до виключного голосування на виборах, без відсутності реального впливу на поточний стан справ у певній державі. Парадокс полягає в тому, що влада, яка мала б вирішувати поточні проблеми держави здебільшого націлена на першочергове гарантування власного переобрання на наступний строк, а не реальне вирішення насущних проблем та подолання реальних труднощів у житті держави. Більше того, спроби спрямовані на зміну даної ситуації натикаються на бюрократичні терні, спротив системи управління та викривлення інформації, яка надходить до суб'єктів, які приймають владні рішення.

На думку автора, ефективним інструментом подолання вказаних явищ може стати лобіювання як процес цілеспрямованого впливу на